

Gorchymyn Arfaethedig ar gyfer craffu cyn deddfu.

OFFERYNNAU STATUDOL DRAFFT

2009 Rhif

Y GYFRAITH GYFANSODDIADOL

DATGANOLI, CYMRU

**Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cymhwysedd
Deddfwriaethol) (Yr Amgylchedd) 2009**

Gwnaed - - - - 2009

Yn dod i rym yn unol ag erthygl 1(2)

Yn Llys Palas Buckingham, y **** dydd o 2009

Yn bresennol,

Ei Hardderchocaf Fawrhydi'r Frenhines yn y Cyfrin Gyngor

Yn unol ag adran 95(5) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006(a) gosodwyd drafft o'r Gorchymyn hwn gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a dau Dŷ'r Senedd a chymeradwywyd ef drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a chan ddau Dŷ'r Senedd.

Gan hynny, mae'n bleser gan Ei Mawrhydi, yn unol ag adran 95(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, yn ôl cyngor a chyda chyngor Ei Chyfrin Gyngor, orchymyn fel a ganlyn:-

Enwi, cychwyn a dehongli

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Yr Amgylchedd) 2009.

(2) Daw'r Gorchymyn hwn i rym drannoeth y diwrnod y'i gwneir.

(3) Yn y Gorchymyn hwn ystyr "Deddf 2006" yw Deddf Llywodraeth Cymru 2006.

Diwygiadau yn ymwneud â maes yr amgylchedd

2. Ym maes 6 (yr amgylchedd) o Ran 1 o Atodlen 5 i Ddeddf 2006 mewnosoder—

“Mater 6.1

Atal gwastraff yng Nghymru, ei gwtogi, ei gasglu, ei reoli, ei drin neu ei waredu a gwaredu yn y môr cyfagos i Gymru, allan cyn belled â thu’r môr i ffin y môr tiriogaethol, gwastraff a gasglwyd ar y tir, neu a reolwyd neu a gafodd ei drin arno.

Nid yw’r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio darparu gwasanaethau post gan berson sy’n dal trwydded, neu y mae’n ofynnol iddo ddal trwydded, gan y Comisiwn Gwasanaethau Post yn awdurdodi’r person hwnnw i gludo llythyrau o un man i fan arall (p’un ai a yw’r drwydded yn ymwneud â’r gwasanaethau ai peidio).

Nid yw’r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio ffrwydron a ddatgomiwyd sydd y tu allan i gwmpas y gyfarwydddeb gwastraff yn rhinwedd Erthygl 2(1)(b)(v) o’r gyfarwydddeb gwastraff ac sydd yn cael neu wedi bod yn cael—

- (a) eu dal ar ran y Goron at ddibenion y llynges, y fyddin neu’r awyrlu, neu at ddibenion adran yr Ysgrifennydd Gwladol sydd â chyfrifoldeb dros amddiffyn;
- (b) eu dal gan luoedd arfog sy’n ymweld neu at eu dibenion.

Nid yw’r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio deunydd ymbelydrol sydd mewn mangre filwrol.

Nid yw’r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio datgomiynu gosodiadau ynni yn y môr a seilwaith cysylltiedig.

Nid yw’r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio dal, cludo a gwaredu carbon deuocsid fel rhan o’r dal a storio carbon perthnasol.

Nid yw’r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio’r gweithgareddau a ganlyn yn y môr tiriogaethol cyfagos i Gymru—

- (a) gollwng unrhyw sylwedd neu beth yn y môr neu ar wely’r môr neu oddi tano o unrhyw gerbyd, llestr, awyren, strwythur morwrol neu gynhwysydd sy’n arnofio;
- (b) gollwng unrhyw sylwedd neu eitem ffrwydrol yn y môr neu ar wely’r môr neu oddi tano;
- (c) hylogi unrhyw sylwedd neu beth ar unrhyw gerbyd, llestr, awyren, strwythur morwrol neu gynhwysydd sy’n arnofio.

Gweler isod am ddarpariaeth bellach ynghylch yr hyn nad yw’r mater hwn yn ei gynnwys.

Mater 6.2

Gwarchod neu wella’r amgylchedd o ran llygredd

Nid yw’r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio chwilio am olew a nwy yn y rhannau hynny o’r môr tiriogaethol cyfagos i Gymru nad ydynt yn ddyfroedd tiriogaethol perthnasol a’u tynnu oddi yno.

Nid yw’r mater hwn yn cynnwys—

- (a) rheoleiddio cyfansoddiad a chynnwys tanwydd a ddefnyddir yn unrhyw un o’r canlynol—
  - (i) unrhyw gyfrwng trafndiaeth;
  - (ii) peiriant nad yw’n symud ar y ffordd;
  - (iii) tractor amaethyddol neu goedwigol;
- (b) rhwymedigaethau ar bersonau sy’n cyflenwi tanwydd trafndiaeth mewn mannau, neu i’w ddanfôn i fannau, yn y Deyrnas Unedig i gynhyrchu tystiolaeth sy’n dangos iddynt gyflenwi tanwydd trafndiaeth adnewyddadwy;

- (c) gwneud darpariaeth ynghylch y gyfradd o ynni adnewyddadwy a ddefnyddir mewn trafndiaeth, gan gynnwys gosod gofynion sy'n ymwneud â chynaliadwyedd sy'n pennu a yw unrhyw ynni adnewyddadwy penodol i gael ei gyfrif tuag at unrhyw rwymedigaeth neu darged ynni adnewyddadwy;
- (d) darparu cymorth ariannol mewn cysylltiad â—
  - (i) cynhyrchu ynni adnewyddadwy i'w ddefnyddio mewn trafndiaeth, neu
  - (ii) defnyddio'r ynni hwnnw mewn trafndiaeth, gan gynnwys gosod gofynion sy'n ymwneud â chynaliadwyedd sy'n pennu a yw unrhyw ynni adnewyddadwy penodol yn gymwys ar gyfer cymorth ariannol.

Gweler isod am ddarpariaeth bellach ynghylch yr hyn nad yw'r mater hwn yn ei gynnwys.

Mater 6.3

Gwarchod neu wella'r amgylchedd o ran niwsansau

Nid yw'r mater hwn yn cynnwys gosod atebolrwydd troseddol na sifil o ran niwsansau ynni sydd wedi eu llunio o weithredoedd, diffyg gweithredu ac amgylchiadau y mae ar eu cyfer awdurdod statudol, ac eithrio atebolrwydd troseddol neu sifil y mae gan Weinidogion Cymru y pŵer i'w osod.

Nid yw'r mater hwn yn cynnwys cael gwared ar amddiffynfeydd perthnasol, neu eithriadau perthnasol, i reolau cyfraith sy'n gosod atebolrwydd troseddol neu sifil o ran niwsansau ynni, ac eithrio'r amddiffynfeydd a'r eithriadau hynny y mae gan Weinidogion Cymru y pŵer i'w symud ymaith.

Nid yw'r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio allyriadau mwg, golau artiffisial na sŵn o fangre filwrol.

Nid yw'r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio gweithgareddau trydan, gweithgareddau nwy, gweithgareddau olew, na seilwaith sy'n angenrheidiol i wneud unrhyw weithgareddau o'r fath.

Nid yw'r mater hwn yn cynnwys rheoleiddio chwilio am olew a nwy yn y môr tiriogaethol cyfagos i Gymru a'u tynnu oddi yno.

Nid yw'r mater hwn yn cynnwys rheoli cyfathrebiadau electronig a rhwydweithiau cyfathrebiadau electronig.

Gweler isod am ddarpariaeth bellach ynghylch yr hyn nad yw'r mater hwn yn ei gynnwys.

Heb eu cynnwys ym materion 6.1, 6.2 na 6.3

Darpariaeth a wnaed gan reoliadau iechyd a diogelwch.

Heb eu cynnwys ym materion 6.2 na 6.3

Nid yw materion 6.2 na 6.3 yn cynnwys unrhyw un o'r canlynol—

- (a) rheoleiddio defnydd amgaeedig o organebau a addaswyd yn enetig.
- (b) rheoleiddio datgomisiynu gosodiadau ynni ar y môr a seilwaith cysylltiedig.
- (c) rheoleiddio'r gweithgareddau a ganlyn yn y môr tiriogaethol cyfagos i Gymru—
  - (i) gollwng unrhyw sylwedd neu beth yn y môr neu ar wely'r môr neu oddi tano o unrhyw gerbyd, llestr, awyren, strwythur morwrol neu gynhwysydd sy'n arnofio, neu o unrhyw strwythur ar dir a adeiladwyd neu a addaswyd yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o ollwng unrhyw beth solet yn y môr.
  - (ii) suddo unrhyw lestr neu gynhwysydd sy'n arnofio;

- (iii) adeiladu, altro neu wella gweithiau yn y môr neu uwch ei ben neu ar wely'r môr neu oddi tano;
  - (iv) defnyddio unrhyw gerbyd, llestr, awyren, strwythur morwrol neu gynhwysydd sy'n arnofio i symud ymaith unrhyw sylwedd neu beth oddi ar wely'r môr;
  - (v) carthu;
  - (vi) gollwng neu ddefnyddio unrhyw sylwedd neu eitem ffrwydrol yn y môr neu ar wely'r môr neu oddi tano;
  - (vii) hylosgi unrhyw sylwedd neu beth ar unrhyw gerbyd, llestr, strwythur morol neu gynhwysydd sy'n arnofio.
- (d) trwyddedu morol o dan Ran 4 o Ddeddf Morol a Mynediad i'r Arfordir 2009.

Ystyr "llygredd"

Yn y maes hwn ystyr "llygredd" yw llygriad o aer, o ddŵr neu o dir a ddichon arwain at unrhyw niwed amgylcheddol, gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i hynny) llygredd a berir gan olau, sŵn, gwres neu ddirgryniadau neu unrhyw fath arall o ryddhau ar ynni.

At ddibenion y diffiniad hwn mae "aer" yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i hynny) aer o fewn adeiladau ac aer o fewn strwythurau naturiol eraill neu strwythurau o waith dyn sydd ar wyneb y ddaear neu oddi tani.

Ystyr "niwsans"

Yn y maes hwn, ystyr "niwsans" yw gweithred neu ddiffyg gweithredu sy'n effeithio ar unrhyw fan, neu amgylchiadau mewn unrhyw fan, a ddichon fod yn rhwystr i, neu a ddichon amharu ar, amwynder yr amgylchedd neu unrhyw ddefnydd cyfreithlon o'r amgylchedd, ac eithrio gweithred, diffyg gweithredu neu amgylchiadau sydd yn llygriad.

Ystyr "amddiffyniad perthnasol" ac "eithriad perthnasol"

Ym mater 6.3, o ran rheol cyfraith sy'n gosod atebolrwydd troseddol neu sifil o ran niwsansau ynni ("y niwsans anghyfreithlon")—

ystyr "amddiffyniad perthnasol" yw cael gwared drwy statud (sut bynnag y mynegir hynny, a pha un ai a yw yn amodol ai peidio) ar atebolrwydd sifil neu droseddol o ran gweithred, diffyg gweithredu neu amgylchiadau sydd o fewn cwmpas y niwsans anghyfreithlon.

ystyr "eithriad perthnasol" yw eithrio drwy statud (sut bynnag y mynegir hynny, a pha un ai a yw yn amodol ai peidio) weithred, diffyg gweithredu neu amgylchiadau sydd o fewn cwmpas y niwsans anghyfreithlon.

Yn y diffiniadau hynny, mae cyfeiriad at gwmpas y niwsans anghyfreithlon yn gyfeiriad at y dosbarth o weithrediadau, diffyg gweithredu neu amgylchiadau sy'n ffurfio'r niwsans anghyfreithlon.

Dehongli arall ar y maes hwn

Yn y maes hwn—

ystyr "cyfathrebiad electronig" yw cyfathrebiad a drosglwyddir—

- (a) drwy gyfrwng rhwydwaith gyfathrebu electronig, neu
- (b) drwy gyfrwng arall ond ei fod ar ffurf electronig;

mae i "Cymru" yr un ystyr ag sydd i "Wales" yn Neddf Dehongli 1978;

ystyr “dal a storio carbon perthnasol” yw dal carbon deuocsid a’i waredu o dan y ddaear drwy ddull sy’n golygu dal y carbon deuocsid yn y man lle y’i cynhyrchir a’i gludo i’w waredu gan bibell yn uniongyrchol o’r man lle y’i cynhyrchir i fan gwaredu tanddaearol;

ystyr “dyfroedd tiriogaethol perthnasol” yw’r dyfroedd sy’n ymestyn tua’r môr am dair milltir o’r baslinellau y mesurir lled y môr tiriogaethol cyfagos i Gymru ohonynt; ond mae unrhyw orchymyn a wneir o dan adran 104(4)(a) o Ddeddf Adnoddau Dŵr 1991 at ddibenion Rhan 3 o’r Ddeddf honno mewn perthynas â rhan o’r môr tiriogaethol cyfagos i Gymru hefyd yn gymwys at ddibenion penderfynu beth yw’r dyfroedd tiriogaethol perthnasol at ddibenion y maes hwn;

ystyr “gosodiad ynni yn y môr” yw unrhyw un o’r gosodiadau canlynol a gynhelir yn y môr tiriogaethol cyfagos i Gymru, neu ar flaen traeth neu ar dir arall yng Nghymru a orchuddir o dro i dro â dŵr, ac nad yw wedi ei gysylltu â thir sych drwy strwythur parhaol sy’n darparu mynediad ar bob adeg ac i bob diben —

- (a) gosodiadau olew (gan gynnwys y rheini a ddefnyddir ar gyfer gweithgareddau olew neu ar gyfer chwilio am olew neu ei dynnu allan);
- (b) gosodiadau nwy (gan gynnwys y rheini a ddefnyddir ar gyfer gweithgareddau nwy neu ar gyfer chwilio am nwy neu ei dynnu allan);
- (c) gosodiadau storio carbon deuocsid;
- (d) gosodiadau ynni adnewyddadwy;

ystyr “gweithgaredd nwy” yw storio, cludo neu gyflenwi nwy, ac eithrio unrhyw weithgaredd o’r fath sy’n cael ei wneud gan unigolyn at ddibenion yr unigolyn yn y cartref;

ystyr “gweithgaredd olew” yw storio, cludo neu gyflenwi olew, ac eithrio unrhyw weithgaredd o’r fath sy’n cael ei wneud gan unigolyn at ddibenion yr unigolyn yn y cartref;

ystyr “gweithgaredd trydan” yw unrhyw un o’r canlynol—

- (a) cynhyrchu trydan mewn gorsaf gynhyrchu y mae’n ofynnol cael, i’w hadeiladu, ei hymestyn neu ei gweithio,—
  - (i) cydsyniad yr Ysgrifennydd Gwladol, neu
  - (ii) awdurdod gorchymyn yn rhoi caniatâd datblygu o dan Ddeddf Cynllunio 2008;
- (b) trosglwyddo, dosbarthu neu gyflenwi trydan;

ac at y diben hwn, mae’r cyfeiriad at gydsyniad yr Ysgrifennydd Gwladol yn gyfeiriad at gydsyniad o dan bwerau i reoleiddio cynhyrchu trydan;

ystyr “y gyfarwyddeb gwastraff” yw Cyfarwyddeb 2006/12/EC Senedd Ewrop a’r Cyngor dyddiedig 5 Ebrill 2006 ar wastraff, fel y’i mabwysiadwyd yn wreiddiol.

mae “llestr” yn cynnwys hofrenfad ac unrhyw fad arall sy’n gallu teithio ar y dŵr, ynddo neu oddi tano, pa un ai ar ei bŵer ei hun neu fel arall.

ystyr “llu arfog sy’n ymweld” yw unrhyw gorfflu, criw neu adran o luoedd arfog unrhyw wlad sy’n llu sy’n ymweld at ddibenion unrhyw ddarpariaeth yn Neddf Lluoedd Arfog sy’n Ymweld 1952;

ystyr “mangre filwrol” yw mangre—

- (a) sydd wedi ei meddiannu ar ran y Goron at ddibenion y llynges, y fyddin neu’r awyrlu, neu at ddibenion adran yr Ysgrifennydd Gwladol sydd â chyfrifoldeb dros amddiffyn, neu
- (b) sydd wedi ei meddiannu gan luoedd arfog sy’n ymweld, neu at eu dibenion.

ystyr “niwed amgylcheddol” yw unrhyw un o’r canlynol—

- (a) niwed i iechyd bodau dynol ac organebau byw eraill;

- (b) niwed i ansawdd yr amgylchedd, gan gynnwys—
  - (i) niwed i ansawdd yr amgylchedd o'i gymryd yn ei gyfanrwydd,
  - (ii) niwed i ansawdd yr aer, y dŵr neu'r tir, a
  - (iii) rhwystr arall i systemau ecolegol y mae unrhyw organebau byw yn rhan ohonynt, neu ymyrraeth â hwynt;
- (c) tramgwydd i synhwyrau bodau dynol;
- (d) difrod i eiddo;
- (e) rhwystr i amwynder yr amgylchedd, neu unrhyw ddefnydd cyfreithlon o'r amgylchedd, neu ymyrraeth ag ef;

ystyr “niwsans ynni” yw niwsans sy'n ymwneud â gweithgareddau trydan, gweithgareddau nwy, gweithgareddau olew, neu â seilwaith sy'n angenrheidiol i wneud gweithgareddau o'r fath;

ystyr “peiriant nad yw'n symud ar y ffordd” yw unrhyw beiriant symudol, offer neu gerbyd diwydiannol cludadwy, ag iddo gorff neu heb yr un, nas bwriedir i gludo teithwyr - na nwyddau - ar y ffordd, ag ynddo, neu y bydd i'w osod ynddo, injan danio mewnol.

ystyr “rhwydwaith cyfathrebiadau electronig” yw—

- (a) system drosglwyddo i gludo signalau o unrhyw fath, drwy ddefnyddio ynni electrigr, magnetig neu electro-magnetig, a
- (b) y rheini o'r pethau canlynol a ddefnyddir, gan y person sy'n darparu'r system ac mewn cysylltiad â hi, i gludo'r signalau—
  - (i) cyfarpar a geir yn y system,
  - (ii) cyfarpar a ddefnyddir i ddargyfeirio neu i lwybreiddio'r signalau; a
  - (iii) meddalwedd a data wedi'i storio;

ystyr “statudol” yw'r hyn sy'n codi yn rhinwedd Deddf;

ystyr “strwythur morwrol” yw plattform neu strwythur artiffisial arall yn y môr, heblaw pibell;

ystyr “tanwydd trafndiaeth” yw unrhyw un o'r canlynol—

- (a) tanwydd trafndiaeth adnewyddadwy;
- (b) tanwydd ffosil;
- (c) unrhyw danwydd solet, hylifol neu nwyol nad yw'n danwydd trafndiaeth adnewyddadwy nac yn danwydd ffosil;

ystyr “tractor amaethyddol neu goedwigol” yw unrhyw gerbyd modur, ag iddo olwynion ar o leiaf ddwy echel neu ag iddo draciau treigl, gyda phrif swyddogaeth y cerbyd ymhlyg yng ngrym ei dyniant ac sydd wedi ei ddylunio'n benodol i dynnu, gwthio, cario neu bweru offer, peirianwaith neu ôl-gerbydau y bwriedir eu defnyddio mewn amaethyddiaeth neu goedwigaeth;

ystyr “ynni adnewyddadwy” yw ynni y gellir ei adnewyddu o ffynonellau adnewyddol di-ffosil.

Mae gorchymyn neu orchymyn y cyfrin gyngor a wnaed o dan neu yn rhinwedd adran 158(3) neu (4) at ddibenion yr adran honno hefyd yn gymwys at y diben o benderfynu ar unrhyw ffin rhwng y rhannau o'r môr sydd i'w hystyried yn gyfagos i Gymru at ddibenion y maes hwn a'r rhannau hynny nad ydynt i'w hystyried felly. ”.

Diwygiadau i Ran 2 o Atodlen 5 i Ddeddf 2006

- 3.—(1) Diwygir paragraff A1 o Ran 2 o Atodlen 5 i Ddeddf 2006 yn unol â'r erthygl hon.
- (2) Mewnoder yn y man priodol—

“Datblygu economaidd (maes 4 o Ran 1)

(1) Cynhyrchu trydan mewn gorsafoedd cynhyrchu y mae’n ofynnol cael, i’w hadeiladu, ei hymestyn neu ei gweithio—

- (a) cydsyniad yr Ysgrifennydd Gwladol, neu
- (b) awdurdod gorchymyn yn rhoi caniatâd datblygu o dan Ddeddf Cynllunio 2008;

ac at y diben hwn, mae’r cyfeiriad at gydsyniad yr Ysgrifennydd Gwladol yn gyfeiriad at gydsyniad o dan y pwerau i reoleiddio cynhyrchu trydan.

(2) Trosglwyddo, dosbarthu neu gyflenwi trydan.

(3) Arbed ynni, ar wahân i annog defnyddio ynni’n effeithlon heblaw drwy wahardd neu reoleiddio.

(4) Ynni niwclear a gosodiadau niwclear, gan gynnwys—

- (a) diogelwch niwclear; a
- (b) atebolrwydd dros ddigwyddiadau niwclear,

ond nid yw’r paragraff hwn yn cynnwys gwaredu gwastraff isel iawn ei ymbelydredd sy’n cael ei symud o safle y mae’n ofynnol cael trwydded safle niwclear o dan Ddeddf Gosodiadau Niwclear 1965 i’w ddefnyddio.”

(3) O dan y pennawd *“Priffyrdd a thrafnidiaeth (maes 10 o Ran 1)”*—

(a) ar ôl paragraff (1) mewnosoder—

“(1A) Gwasanaethau cludo nwyddau ar y ffyrdd, gan gynnwys trwyddedu gweithredwyr cerbydau nwyddau”

(b) yn lle paragraff (2) rhodder—

“(2) Rheoleiddio’r defnydd o gerbydau perthnasol ar ffyrdd, adeiladu a defnyddio cerbydau perthnasol, ac amodau y gellir defnyddio cerbydau perthnasol oddi tanynt, ar wahân i reoleiddio’r defnydd o gerbydau perthnasol sy’n cludo anifeiliaid at ddibenion gwarchod iechyd pobl, anifeiliaid, pysgod neu blanhigion neu’r amgylchedd.

At y diben hwn ystyr “cerbyd perthnasol” yw—

- (a) cerbyd modur, a
- (b) peiriannau nad ydynt yn symud ar y ffordd a thractorau amaethyddol a choedwigol (y mae i bob un o’r ymadroddion hynny yr un ystyr ag sydd iddynt ym maes 6 o Ran 1).”;

(c) ar ôl paragraff (11) mewnosoder—

“(11A) Hedfan, trafndiaeth yn yr awyr, meysydd awyr ac erodromau, ar wahân i—

- (a) cymorth ariannol i ddarparwyr, neu i ddarpar ddarparwyr, gwasanaethau trafndiaeth awyr neu gyfleusterau neu wasanaethau meysydd awyr,
- (b) strategaethau gan Weinidogion Cymru neu awdurdodau lleol neu awdurdodau cyhoeddus eraill ynghylch darparu gwasanaethau awyr,
- (c) rheoleiddio’r defnydd o awyrennau sy’n cludo anifeiliaid at ddibenion gwarchod unrhyw un o’r canlynol—
  - (i) iechyd dynol, ar wahân i iechyd pobl mewn awyrennau;
  - (ii) iechyd anifeiliaid, pysgod neu blanhigion;
  - (iii) yr amgylchedd.”;

(d) yn lle paragraff (12) rhodder—

“(12) Llongau, ar wahân i—

- (a) cymorth ariannol ar gyfer gwasanaethau llongau i Gymru, o Gymru neu yng Nghymru, a

- (b) rheoleiddio'r defnydd o lestrau sy'n cludo anifeiliaid at ddibenion gwarchod unrhyw un o'r canlynol—
  - (i) iechyd dynol, ar wahân i iechyd pobl mewn llestrau;
  - (ii) iechyd pysgod neu blanhigion;
  - (iii) yr amgylchedd.”;
- (e) yn lle paragraff (15) rhodder—
  - “(15) Harbyrau, dociau, glanfeydd a llithrffyrdd i gychod, ar wahân i —
    - (a) y rheini a ddefnyddir neu y mae'n angenrheidiol eu cael yn gyfan gwbl neu yn bennaf yn y diwydiant pysgota, mewn hamddena neu er mwyn cysylltu rhwng mannau yng Nghymru (neu at ddau neu fwy o'r dibenion hynny), a
    - (b) rheoleiddio at ddibenion gwarchod iechyd pobl, anifeiliaid, pysgod neu blanhigion neu'r amgylchedd.
  - (16) Cludo nwyddau peryglus, gan gynnwys cludo deunydd ymbelydrol.”.
- (4) Mewnosoder yn y man priodol—
  - “*Dŵr ac amddiffyn rhag llifogydd (maes 19 o Ran 1)*
    - (1) Penodi a rheoleiddio unrhyw ymgwymerwr dŵr nad yw ei ardal yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru.
    - (2) Trwyddedu a rheoleiddio unrhyw gyflenwr dŵr trwyddedig o fewn ystyr Deddf y Diwydiant Dŵr 1991, ar wahân i reoleiddio yng nghyswllt gweithgareddau trwyddedig sy'n defnyddio system gyflenwi ymgwymerwr dŵr sydd â'i ardal yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru.”.

Enw

Clerc y Cyfrin Gyngor

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn diwygio Deddf Llywodraeth Cymru 2006 ("Deddf 2006"). Mae'r Gorchymyn yn estyn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud cyfreithiau a elwir yn Fesurau Cynulliad Cenedlaethol Cymru (y cyfeirir atynt yn Neddf 2006 fel "Mesurau'r Cynulliad"). Mae'r cymhwysedd deddfwriaethol a roddir gan y Gorchymyn hwn yn ddarostyngedig i gyfyngiadau cyffredinol ar arfer y cymhwysedd deddfwriaethol hwnnw, sy'n gymwys yn rhinwedd adran 94 o Ddeddf 2006 ac Atodlen 5 iddi.

Mae erthygl 2 yn mewnosod materion 6.1, 6.2 a 6.3 ym maes 6 (yr amgylchedd) o Ran 1 o Atodlen 5 i Ddeddf 2006. Mae hefyd yn mewnosod darpariaethau dehongli yn y maes hwnnw.

Mae mater 6.1 ynghylch atal gwastraff, ei gwtogi, ei gasglu, ei reoli, ei drin neu ei waredu.

Mae mater 6.2 ynghylch gwarchod neu wella'r amgylchedd o ran llygredd.

Mae mater 6.3 ynghylch gwarchod neu wella'r amgylchedd o ran niwsansau.

Fe eithrir nifer o bethau o'r materion hyn.

Mae erthygl 3 yn diwygio Rhan 2 o Atodlen 5 i Ddeddf 2006 i ddarparu ar gyfer eithriadau sy'n gymwys i bob mater yn Rhan 1 o Atodlen 5.

Nid oes asesiad effaith rheoleiddiol llawn wedi'i lunio ar gyfer y Gorchymyn hwn, gan na ragwelir y bydd yr offeryn yn effeithio o gwbl ar y sector preifat na'r sector gwirfoddol.